

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 hónap 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 hónap 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A kabinet lemondása.

Arad, deczember 22.

A lemondás tehát már alá van írva, de csak akkor fog a királynak átnyújtatni, ha Budapestre jő; itt — ha Wekerle miniszterelnök tanácsát fogadja, — az ellenzék vezérférfait is meg fogja hallgatni s ezzel éle vész az általuk minduntalan hangoztatott azon vádnak, hogy a kormány és a szabadelvű párt célzatosan elzárja őket a királytól. A tudósítások beszélnek oly tényezők esetleges kombinációjába vételéről, melyek a törvényhozáson kívül állanak, a mi nem egyéb, mint célzás Khuen Héderváry grófra, vagy Kállayra. Ezeknek a találgatásoknak természetesen semmi alapjuk nincs, annál kevésbé, mert ellenkezik az egész válság irányával, mely a törvényhozás jelenlegi kereteit érintetlenül hagyja, és hagyni kénytelen, mert egy klerikális kormánynak esetleges appellálása a választókra végzetessé válnék s épen ellenkezőjét eredményezné annak, a mit irányadó helyen az új kormány alakítással elérni akarnak — a belbéke helyreállítását.

Az pedig, hogy bárki fia tárczákat és hivatalok kínálgatása vagy fenyegetőzések által — mint Szapáry Gyula gróf a legutolsó válság alkalmával próbálta — a szabadelvű pártot megbontassa s annak egy részét az Apponyistákkal és pártonkívüliekkel egyesítve konzervatív többséget hozhasson létre, nem egyéb, mint ellenzéki rémmese.

A válságnak a szabadelvű pártban

annak általa kell megoldatnia; ez a helyzet kényszerű logikája, mely alól magát a korona sem vonhatja ki, miután tudva levőleg az ország békéjét és továbbfejlődését óhajtja.

Csakis ezen szempontokból lehet alábbi sürgönyeink hiteit elbírálni.

Budapest, deczember 22. (Saj. tud. táv.) A helyzet még mindig a régi: bizonytalan és hova tovább mind beláthatatlanabb. A félhivatalosok állhatatosan tagadták a válság létezését. Annnyira jutottunk azonban, hogy ma már — belátják. Ez a belátás pedig megerősítése mindannak, amit mi napok óta írunk s ami máig a félhivatalos forrásokból eredt s általunk is regisztrált hírekkel élénk ellenmondásban volt.

Idáig ennyi az eredmény.

Hogy mit várhatunk a holnaptól? Egyelőre semmit. A király csütörtökön délelőtt kezdi meg a kihallgatásokat, amelynek során a helyzet tisztázása várható. Addig a kombinációk saionja virágzik s azokból már is annyi van, hogy ha sokáig így szaporodnak, a politika iránt érdeklődő publikum okvetlenül belebolondul.

A szabadelvű párt hangulatából konstatálhatjuk egész positivitással, hogy a Bánffy-kabinethez fűzött kombináció még mindig szilárdul tartja magát. De már

kezdik hinni a szabadelvű pártban is, hogy kivüle aligha nem más tényezőket is belevonnak a válság megoldásába. Bizonyos oldalról legalább szemmel látható a törekvés, hogy ezeknek a más tényezőknek előkészítsék a teret.

Nem kis megütközést kelt az a hír, amely egészen komolyan tartja magát, hogy Khuen-Héderváry gr. horvátbán ismét akcióba jöhet. Ugyemlegetik, mint a korona jelöltjét. Dicséretére legyen azonban mondván, a szabadelvű párt e kombinációval szemben erősen tartja magát s ma legalább, a jövő programjának ismerete nélkül, nem hajlandó magát átengedni experimentációkra.

Beszélik azt is, hogy a korona részéről, ha a Khuen-Héderváry-kabinetet lehetetlen volna összehozni, első sorban Széll Kálmán van kombinációba véve. Széll Kálmán azonban ma még mindig eddigi álláspontja mellett van, nem hajlandó kabinetet alkotni.

Ellenben annál nagyobb bizonyosság a régi kabinettről. Azalighanem visszatartatlanul meggy. Most már egyenként jönnek a kétségtelen bizonyítékok erre nézve, hogy maradása lehetetlen. Nem tudják Wekerlénék meg bocsátani a függetlenség

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Menyasszonyhalál.

Napsugár jöttével,
Tavaszbereidélvel
Minden virág éled,
A fonnyadt rózsába,
Kis ibolyába is
Visszatér az élet.

Egyik sem tud bánat,
Halál, hervadásról
Csak a szép tavaszról,
Csacska szellőn járó
Örök virulásról.

Te sem tudtál másról,
Mégis elhervadtál, —
Kacagó rózsák közt
Letört bimbó voltál
Te, drága virágszál.

Nyugodj! Álmaidban
Nem zavar a világ,
S álmodj boldogságról,
Csacska szellőn járó
Örök virulásról,
Korán letört virág!

Hrabovszky Lajos.

Az ötödik Zaka leány.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Írta: Kosztka Mihály.

I.

Hat hétre a negyedik lakodalom után újra összeült a családi tanács a Zaka-házban.

Tagjai voltak pedig ennek az állandó kiházasítási, családi tanácsnak Zaka Zoltánné, Borotvás Kálmán, Zakáné aglegény testvérbátyja, Kóti Juliánna, Zakáné harmad ágról való unokanénje, póttagként Zaka Zoltán szerepelt.

Zaka Zoltán, különben a ház névleges ura, azért szerepelt póttagként csupán, mert a Borotvás-familiából kikerült leányoknak, mihelyt csak egy csipetnyi tökötöt éreztek a fejükön, legelső kötelességük volt az ugynevezett papucs-kormányt életbe léptetni. Már pedig Zaka Zoltánné, mint már említve volt a Borotvások híres familiájából származott.

A családi tanács ülését Zakáné nyitotta meg.

— Kedveseim. Azt hiszem tudjátok miért kell újra tanácskoznunk. Azt a szép munkát még egy utolsó tettel kell megkoronázni, mely minden esetre édes megnyugvással fog egyszer eltölteni mindnyájunkat.

Az a szép munka, a mely Zaka Zoltánné szavai szerint még a megkoronázásra vár, a következő.

Zaka Zoltán és Borotvás Zsuzsanna összeházasodásából öt leánynyal több gazdagította a hajadonok rózsás kertjét. Csinos, szemrevaló leányok voltak mind a Zaka-leányok. A diplomata érzékű mama leányai felserdültek nem tudta bevárni, míg leányai maguktól ébrednek szerelemre és ébresztenek viszont szeretmet, ő ezt mesterséges uton támasztotta. Szóval Zakáné asszony a párti-vadász mamák fajtájából került ki. A kit ő egyszer kiszemelt a vármegye fiataiságából, annak az lett a végzete, hogy egy Zaka-leányt kapott feleségül. Így járt Jurenák László, Kun Imre, Pásztor Kálmán és legutoljára — hat hét előtt Hunyár Dező.

Négy Zaka-leány már tökötő alatt volt, s ekkor összeült újra a családi tanács, hogy — a mint a megnyitóban Zakáné kifejezte magát — ezt a szép munkát megkoronázzák.

Zaka Yelmáról volt szó, erről a fekete szemű, vörhenyes szőke, kis vadócziól, kinek mesterséges férjhezadásáról a párti-vadász mamák legmamábbja is csak aggodalommal mert nyilatkozni.

— ... Mert tudjátok kedveseim — folytatta a családi tanács nagyban folyó tárgyalása folyamán Zakáné — ti nem ismeritek ezt a Yelmát. Valóságos ördög, makrancos és dacos, engedetlen és gögös, kit férjhez adunk határos lesz a csodával. A fő itt az, hogy egy nagyon alkalmas fiút találjunk.

— Szép, szép — mondta Borotvás Kál-

párt támogatását az egyházpolitikában. Nem tudják megbocsátani, hogy Wekerle mellett demonstráltak. Miért? Mert attól félnek, hogy ezek a hangulatok áttalálnak ragadni — Ausztriára is.

Az pedig, beismerjük, kellemetlen lehetne — Ausztriára. De hát mindehez mi közünk — nekünk?

Budapest, decz. 22. (Saj. tud. táv.) A fővárosban élénk feltűnést kelt két cikk. Egyik a Pester Lloydé, másik a Magyar Hirlapé. Mind a kettő meglehetősen mérges, főleg érdekes a Pester Lloyd erőyes hangja, mert tudvalevő, hogy az a távozó kabinethez nagyon közel áll.

Budapest, december 22. (Saj. tud. táv.) A minisztertanács tegnap délután ülést tartott, mely azonban nagyon rövid volt. Ezen az ülésen Wekerle miniszterelnök kijelentése folytán elhatározta a minisztertanács, hogy a királynak Budapestre érkezése után beadja lemondását. A lemondási okiratot a miniszterek alá is írták.

Némely lapnak azon állítása, mintha a lemondási okiratot a kormány már Bécsbe küldötte volna, valótlan. A lapok mindentéle, egymásnak homlokegyenest ellentmondó hírei legjobban bizonyítják, hogy a helyzet teljesen homályos, miután nem lehet tudni, hogy ő felsége nem választ-e először olyan egyént a kabinet megalakítására, ki a törvényhozáson kívül álló, mely esetben azonban biztosra vehető, hogy a kormányalakítás nem fog sikerülni.

Ha Wekerle ajánlatait a korona figyelembe veszi, első sorban csak is Széll Kálmán lesz az akivel a tárgyalást megindítják s a ki első sorban van hivatva kormányt alakítani. Ha Széll Kálmán nem volna hajlandó kabinetalakításra — a mi a jelen körülmények között valószínűnek látszik — ez eset-

ben okvetlenül Bánffy Dezső br. képviselőházi elnök következik.

Budapest, decz. 22. (Saj. tud. táv.) A helyzet szignaturája ez: Wekerle Ő Felségének előterjesztést tett a helyzetéről s erre vonatkozólag a miniszterelnök ajánlatára a király meg fogja hallgatni Szilágy József főrendiházi elnököt, Bánffy Dezső képviselőházi elnököt, Károlyi Tibor grófot, Orczy Bélát, Festetics Taszilót, Dessewffy Aurélt, Zichy Nándor grófot, Kemény Kálmánt, Tisza Kálmánt, Széll Kálmánt, Podmaniczky Frigyes bárót, az országos szabadelvűpárt elnökét, Szapáry Gyula grófot, Perczel Dezsőt, Andrássy Tivadart, Apponyi Albertet, Darányi Ignácot, Falk Miksát és Horánszky Nándort.

Wekerle, a ki maga tette azt a javaslatot a királynak, hogy az ellenzék korifeusainak véleményét is meghallgassa, már szétküldötte a meghívókat mindazoknak, kiket fönt elsortoltunk, kérve őket, hogy december 27-től 31-ig tartózkodjanak Budapesten.

Wekerle miniszterelnök délután 2 órakor elutazott dánosi birtokára.

Budapest, december 22. (Saj. tud. táv.) Wekerle miniszterelnök, a mint már jeleztük, ő felségének Budapestre érkezése után elő fogja terjeszteni a miniszterium alakszerű lemondását. A kabinet lemondása, amint halljuk mindenesetre el fog fogadtatni és Wekerle miniszterelnök, mint egyszerű combattans tér vissza a szabadelvű párt soraiba, mivel a mostani lemondását változhatatlanul véglegesnek tekinti.

Most még nem érkezett el az ideje annak, hogy behatóbban fejtegettessenek a miniszterium visszalépésének okai és körülményei, de egy több oldalról felvetett megjegyzés felett azonban még sem térhetünk hallgatással napirendre. Itt-ott ugyanis — különös politikai hypokrizis —

Wekerle kabinetnek rossz néven veszik, hogy az egyházpolitikai javaslatok feletti parlamenti küzdelemben a szélsőbaloldal, a közjogi ellenzék részéről is támogatásban részesült. Ez politikai bűn volna?

Nos! elmondhatjuk, hogy ritkán merült fel tarthatatlanabb kifogás. Hisz p. o. külügyminiszteriumunk politikája helytelenségének bizonyítékául tekinthető-e az, hogy — a mi köztudomásu — az egész szélső baloldal, s a nemzetiek egy része, évek óta a leghatározottabban állást foglal a hármasszövetség mellett, és ezen felfogásának a parlamentben ismételt a legmelegebb szavakban kifejezést adott? Vagy rossz világot vetett talán a hadügyi kormányra az, hogy pl. Ugron Gábor, a ki csakugy a közjogi ellenzék tagja, a delegációban köztudomás szerint meleg támogatásban részesítette a közös hadügyminisztert?

Nem is szólva arról, hogy nem ismerjük még azt az eszközt, a melylyel egy nagy politikai pártnak meg lehet tiltani, hogy saját programjának sarkalatos eleveit azok megvalósítása alkalmával ne támogassa? ugy hisszük, hogy hasonló szemrehányásoktól, legalább komoly oldalról valóban meg kellene kimélni, Magyarország közéletét.

Egyes lapoknak az a vélekedése, hogy Wekerle, Lukács és Andrássy gróf miniszterek tegnap délelőtt Bécsből váratlanul és hirtelen távoztak, téves. A magyar miniszterek már tegnapelőtt este osztrák collegáikkal folytatott értekezletök befejeztével elhatározták, hogy elutaznak, és ezt akkor az osztrák miniszterekkel is közölték, és ugyan az nap este intézkedtek is az elutazás iránt.

BELFÖLD.

— A házasságjogi eljárást szabályozó törvényjavaslat előzetes jóváhagyás céljából már föl van terjesztve ő felségéhez s mielőtt vizsgálják a kabineti irodából, nyomban be-

mán, megpödrve deressedő bajusza jobb felét — hát aztán kinéztél már egy olyan fiut.

— Néztünk, kedves Kálmán, néztünk, válaszolt az indirekt kérdésre osillogó szemekkel az öreg unoka néni Kóti Juliánna.

— No? Hát ki az?

— Simon Pál, a megye másodjegyzője. Eszerint nekem az lesz kötelességem, kezdte az ő lassu, monoton hangján Borotvas Kálmán, hogy...

— Igen, igen az lesz, türelmetlenkedett Zakáné, hogy elmegy hozzá és valami uton, módon meghívod hozzánk. A többi aztán majd meg látjuk.

Erre Zaka Zoltán felállott, mintegy jelentve, hogy az ülés véget ért. Borotvas Kálmán is kitaszította maga alól a széket. Pár percz múlva aztán szét mentek szobáikba.

II.

Zaka Yelma, míg benn az öjövdőjéről ilyen fontos határozatot hoztak, künn állott a pusztai ház oszlopos terrasza és kutató szemmel nézett a poros országút messzijébe, s meg-meg dobbanó szívvél figyelte azt a növekedő szürke porfelhőt.

Sima alj omlott végig természetéről a dudoros ujjú blúz öve alól. A lence batisztott meg-megtodrozta néha egy-egy pajkosabb szellő. Sárga szalma kalapja alól hullámosan, csigákban folyt le vállára dus haja. Egyik kezével ernyőt formált mély tűzü szeme fölé, s úgy nézett előre, úgy nézte azt a sebesen robogó

kocsit, mely egyenesen a háznak tartott. — Végre is halkan, mintegy sóhaj szerűen mondotta:

— Tibor, te édes...

Csak három szó és mennyi bűbajos rejtelem. Hiába kereste volna ekkor az egész leányon a kutató tekintet a makrancosságot, s dacot, az engedetlenséget, a gögőt, mely az egész leányt vadóczozá, ördöggé tette, a lelkebe látó szem nem birt volna ezen a leányon mást felfedezni, mint végtelen fanatikus szerelmet.

Mire aztán a terrász elé ügetett a csinos, sárga kocsis és belőle merész ivvel kiugrott a bennülő fiatal, fehér arozu utas, olyan sépadt volt már Zaka Yelma, mint a nagy ház fehér fala.

Még akkor sem tudott szólani, mikor Salamon Tibor már előtte állt s édesen gyönyörködő szemekkel nézte a leányt.

— Hogy megszépültél Yelma egy év alatt, hiszen te egész nagy leány lettél, szinte nem is merlek megcsókolni.

De erre már egészen elvesztette a dacos, az engedetlen Yelma a bátorságát és pirba boruló arczozal, mint fürge őz, elfutott.

A nyulánk fin utána nézett tüzösen, egy lépést tett is abba az irányba, mintha az illatot akarta volna felszívni, mely a leány fekete babos batiszt ruhájából kiömlött.

Sietve jött ki Zakáné, meg a jó Zaka is a fiut üdvözölni. Összeölekeztek. Borotvas

Kálmánnak, az öreg néinek is jutott belőle. Aztán beszélgetni kezdtek.

— Hát Tiborom — kezdte Zakáné, mert az első szó mindig az övé volt, no meg az utolsó is — micsoda dicsőséget hoztál nekünk megint.

Salamon Tibor hamiskásan mosolygott.

— Bizony kedves Zsuzsánna néni most nem sokat hoztam, de tán elég lesz.

Zsuzsánna nének nem igen tetszhetett a bevezetés, mert erősen összeszorította ajkait, ami nála a nem tetszés jele volt, s azt kérdezte:

— Hogy értsem fiam.

— No mindjárt megértik.

Ezzel tünepélyesen felállott, állásba vágta magát és komoly hangon mondta:

— Van szerencsém magamat bemutatni: Dr. Salamon Tibor.

Egyszerre kiderült a Zsuzsánna néni arca, meg a többieké is. Összevissza, egyszerre mind kérdezte:

— Hát letetted a doktorátust?

— Hát most doktor vagy?

— Juris, ugy-e?

Alig győzött válaszolni és fogadni a gratulációt a négy embertől. Yelma is előkerült a nagy öröm zajra, s piruló arczozal állt meg távol az örvendezőktől, mignem Zsuzsánna néni reá nem szólt:

— No, hát te nem örülsz? Az unoka bátyád most doktor, tudod-e? Hamar gratulálj. A kemény hangra felébredt újra a dacos,

fog nyújtani a képviselőházban. A ház igazságügyi bizottsága, mint illetékes forrásból értesülünk, késedelem nélkül tanácskozás alá veszi a javaslatot s a ház esetleg már februárban, legkésőbb márczius hó folyamán abban a helyzetben lesz, hogy az új házassági jog életbeléptetésének alapfeltételét képező eme javaslatot napirendre tűzhesse.

A politikai vetésforgás.

Arad, december 22.

A jó izlés, sőt a tisztesség határán is jóval tulmegyen az a tónus, a melylyel az Apponyista és klerikális szélbali organumok a kormánynak küszöbön álló viszályt kommentálják, s a hogyan ez alkalomból a szabadelvű pártokról — önkényes föltevéseikből következtetve — együgyű ítélkezéseiket és kárörvendő vészjóslásaikat szövik-fonják.

Elénken emlékeztet ez a hang az ellenzéki organumok két év előtti korúsára, melyet düh- és elkeseredéssel fújtak a szabadelvűpárt ellen, midőn arról kellett meggyőződnie, hogy az általuk annyira gyűlölt Szapáry Gyula gróf után — kinek lejárataiban oly önfeláldozó buzgósággal kezére jártak a radikális szélbálnak — nem ők következnek a kormányon, hanem még mindig a szabadelvű párt tartja meg a vezetést, és hogy a minisztériumból is épen csak az bukott ki, a kinek leggyöngébb volt a pozíciója, s kilépésével nemcsak hogy nem idézett elő pártválságot, hanem ellenkezőleg, egy hatalmas reformakció megkezdésére képesítette a kormányt és pártját.

Akkor irta volt Tibád, még mint a szabadelvű párt tagja — és ez jellemzi őt — az ellenzéki „Pesti Naplóban” emlékeztet cikke a „Politikai vetésforgásról”, mely cikkben hibáztatta saját pártját, a szabadelvű pártot, hogy miért nem adja már egyszer által a többségből folyó kormányalakítási jussát a kisebbségben levő nemzeti pártnak. Ebből a publicistikai remekműből a körmonfort logikán kívül még jobban szembeötlött az a körülmény, hogy bár a szerzője Apponyinak már akkor is nyíltan agitáló hive volt, mégis csak egy év múlva hagyta oda cimboráival a szabadelvű pártot.

Most ugyanezen csodálatos politikai

képtelenséget vitatja ugyancsak Apponyinak egy a szélbaliak között lappangó klerikális hive és publicistája a M—g-ban, mely lap arról nevezetes, hogy a címe ép oly hazug mint a tartalma, mert a szélsőbal hivatalos organuma képen szerepelvén, határtalanul szemérmetlen módon csinálja Apponyi és a nemzeti párt érdekében a propagandát.

A nevezett klerikális szélbali ujság abbéli felháborodásában, hogy immár kétségen kívül való dolog, miszerint a válság a szabadelvű pártot nem érinti, és az új kormány ismét annak kebeléből alakul: komikus mérgelődéssel fejtegeti a speciális nemzeti párti parlamentális elveket, a melyek teljesen azonosak azokkal, melyeket jó Tibád két év előtt a politikai vetésforgásról hirdetett.

„Politikai monopoliumot — ugymond a derék szélbali organum — nem ismerünk, nem akarunk ismerni. Nyugot-Európa parlamenti életében az öröklésnek az a theoriája, a mit a mi szabadelvű pártunk meghonosított, lehetetlen. A mostani válság meg nem oldható a szabadelvű párt keretében. Elbénult, erőtlenség ez a párt arra, hogy existenciális alapot nyújtson bármely erős politikai egyéniségnek. Másfelől a közjogi alapon álló ellenzéknek épen a szabadelvű párt érdekszövetségének nyilvánvalósága oly erőt kölcsönzött, a melynek egyszer már kikell próbálni az alkotóképességét.”

Ez hát az a híres nemzeti párti alkotmányosság, a melyet bátran jezsuita parlamentarizmusnak lehetne elnevezni, mert a vetésforgást, a pártoknak a parlamenti uralomban való váltakozását, nem azok tagjainak többségétől, a nép bizalmától, hanem az udvar hatalomszavától akarná függővé tenni, és hülyesége- vagy rosz-hiszemiségében monopoliumnak, a parlamentarizmus elfajulásának nevezi egy párt uralmát, mely a parlamentben a választópolgárok bizalma révén állandó nagy többségben van, s a nemzet legjobbait zárja kebelébe, kikhez képest a szélbali ujság által portált számba se jöhető minoritásnak konczleső csapatvezetői valósággal eltorpülnek.

A helyzet.

— Amint azt a lapok írják. —

A budapesti és bécsi lapok mindenike tele van most a legkülönbözőbb kombinációval, melyeket a helyzetre, a kormányválságra vonatkozólag írnak.

A „Pesti Hírlap”-nak Bécsből egy államférfi az alábbi értesüléseket írja:

A helyzet a következő: a szabadelvű párt elnök-jelöltjei Bánffy, Széll, Szilágy. A király jelöltje Khuen-Héderváry.

A király az ünnepek után a fővárosba jön és akkor fog a válság eldöntetni. Erre a helyzetre nézve az én észrevételeim a következők:

A legjobb eset az, hogy Széll Kálmán megbizatik és vállalkozik. De sem az egyik, sem a másik nem bizonyos. Ha Széll, vagy esetleg Bánffy bizatnék meg, az esetben a szabadelvű párt még meg lehet mentve. Akár az egyik a kettő közül, akár a másik, esetleg fuzió nélkül, a szabadelvű pártból alkothat kormányt.

Ha Khuen jön, akkor a fuzió meg lesz csinálva (?) és alkalmasint az országgyűlés fölloszlata (?) ; ez utóbbi a viszonyoktól függ és a szabadelvű párt magatartásától.

Nézetem szerint a korona el van határozva Khuenra s ettől csak akkor fog eltérni, ha meggyőződnék a terv veszélyes voltáról. Minthogy azonban Khuen kabinet-alakítását a korona is támogatni fogja, minden valószínűség az utóbbi megoldás mellett szól.

Khuen irányváltozást és a két függő javaslat elejtését jelenti. Az irányváltozás mérve szintén attól függ, mikép sikerül a kabinetalakítás kiket milyen politika támogatására lehet megnyerni? Annyira azonban nem kívánnak az irányváltozással elmenni, hogy azzal a parlamentarizmus veszélyeztetve lehetne.

Főképe szélsőbal ellen megy a dolog és a radikálisabb egyházpolitika ellen. Azt is hallom, hogy nem riadnának vissza attól, hogy a matadorokat — nem akarok nevetek nevezni, — ellenzékbe hajtsák, ha a fuzió sikerül.

Ugyancsak a Pesti Hírlap írja az alábbiakat:

A királynak Budapestre érkezése után, egyidejűleg a kormány lemondásának torma-szerű elfogadásával, hármas javasla-

az engedetlenség a leányban és felkapva fejét, csak úgy foghegyről mondta oda:

— Gratulálók.

Salamon Tibor villogó szemmel nézte a merész leány-arozot és édes hahotával ajkán mondta:

— No, a te gratulációid ugyan elég hideg, szinte megborzosogok tőle, pedig ugyan csak nyár van.

Erre aztán Yelma azzal felelt, hogy szólnékül lement a terraszról. Borotvás Kálmán lassan rázogatta fejét és azt gondolta: annak a Simon Pálnak is ugyancsak kemény legénynek kell lennie, hogy ezt a leányt elvehesse.

Zakáné mintha elértette volna Borotvás Kálmán fejrázását, aggodalmas arccal fordult Tibor felé, s kezdte:

— Tudod, te nem ismered ezt a Yelmát. Ez a leány valóságos ördög, makranczos...

Zaka Zoltán, az örökös póttag felkelt, s magában dohogva, hagyta ott őket.

III.

Salamon Tibor valami távoli atyafia volt a Zaka Zoltánnak, ki neki gyámja is volt. — Szülei után maradt a fiúnak pár ezer forintja, de az, mire megszerezte a doktoratust, el is ment szépen.

Most tehát az ügyvédi diplomájánál és ambícióval telt lelkénél egyebe nincs.

Igazi tehetség volt ez a Salamon. Huszon-

egy éves korában abszolválta jogász volt, tízévre rá megszerezte az ügyvédi diplomát.

... Két hét múltán, hogy megérkezett, azt mondta egy alkalommal Simon Pálnak — mert Simon Pál már járogatott a Zaka-házba Borotvás Kálmán meghívása folytán — a fekete kávé alatt.

— Lásd Simon, én egész boldog vagyok. Most pár hetet pihenek, aztán lemegyek a megye székhelyére, irodát nyitok és fogadom, hogy egy fél év alatt olyan klienturám lesz, hogy akár meg is nőülhetek.

Yelma, ki épen egy fekete kávéba mártott fehér cukorkocskát szopogatott, ijedten kérdezte:

— És te meg nőtülnél?

— Furesz, hát mért ne?

— És... és, kit veszel el majd?

Salamon Tibor fejében bolondos ötlet támadt. A rejtett huncutságtól mosolygó arcát Yelma felé fordította és azt mondta:

— Téged.

Az egész társaság kissé meghökkent. Yelma arca egy pillanat alatt kétszer változott, majd gyors mozdulattal kikapta nyelvéről a fehér cukor koszkát és Tibor fejéhez vágta. A feketekávézó társaságot akkor fogta csak el a hirteleni, meghökkentő meglepetés, mikor Yelma éles hangon odakiáltotta a még mindig mosolygó Tibornak:

— Te, szemtelen...

Aztán leborult az asztalra és halkán sirni kezdett. Ez az egész jelenet megzavarta a

nyugodt társaságot. Simon Pálnak hirtelen dolga akadt, elbucszott. Zaka Zoltán a pipáját veregetve elsomfordált. Kóti Julianna Borotvás Kálmánnal sugott össze, s csakhamar lementek a virágos kertbe, csak Zakáné maradt ott, Salamon Tibor meg a csendesen sirdogáló Yelma.

Zakáné egész kiforgatta ez a furcsa jelenet nyugalmából, valami előérzet-féle fogta el. Majd felállt, összeszorított ajkkal nézte egy pillanatig Tibort, s aztán mielőtt elment, csak annyit mondott:

— Te, nekem megkérdeztél azt a leányt...

Egyedül maradtak. Tibor egy darabig nézte a bugó-síró leányt, aztán melléjeült. O maga is kissé elkomolyodott, aztán gondolkodni kezdett: de hát miért lett egyszerre olyan dühös.

Végig simogatta Yelma vöröses haját, a leány hagyta, s csak sirt tovább.

— Yelma? Te, mondd valamit! Nem szólsz? Mond csak miért sírsz te most? Hát úgy megbántottalak én azzal, mikor azt mondtam, hogy el akarlak feleségül venni...

A leány erősebben kezdett zokogni.

— ... No, ne légy olyan gyermek. Lásd, én azért mondtam azt, mert azt akartam látni, hogy milyen arczot fog erre vágni az a Simon Pál. Mert tudod ám, hogy azt akarja Zsuzsa néni, hogy te a Simon felesége legyél.

Yelma felemeite fejét, megtörölte könyben uszó két szemét és azt mondta:

t o t fog tenni W e k e r l e, a visszalépő miniszterelnök, arra nézve, hogy ki bizassék meg az új kabinet alakításával. Javaslatba fogja hozni S z l á v y Józsefet, S z é l l Kálmánt és báró B á n f f y Dezsőt.

Szlávról tudva van, hogy egyáltalán nem érez kedvet e megbízatás elfogadására.

Széll Kálmán ismételve s a legujabban is teljes határozottsággal kijelentette, hogy nem hajlandó a kormány élére lépni.

A lelépő miniszterelnök javaslata tehát ily körülmények közt voltaképpen az leendő, hogy b. B á n f f y D e z s ő n e k a d a s s é k a s u j m i n i s t e r i u m a l a k i t á s á r a m e g b i z a t á s. Legalább a szabadelvű párt kebelében, értesülésünk szerint, kétségtelennek tartják, hogy a dolgok ebben az irányban fognak tovább fejlődni s meg is barátkoztak a Bánffy-kabinet eszméjével, melyet az elvi alap változatlan főtartásával egyértelműnek tekintenek.

A N. Fr. Pr. értesülése szerint a magyar kormány formális lemondási kérvényét legközelebb fogja benyújtani. A tegnapi és mai külső eseményekből következtetni lehet arra, hogy Wekerle miniszterelnök a tegnapi kihallgatáson a magyar miniszterek tárczáit a király rendelkezésére bocsátotta. Tegnap este aztán megkapta a választ, mely a Bécsben időző minisztereket arra bírta, hogy azonnal visszatérjenek Budapestre, a hol a miniszterium formális lemondási kérvényét kiállítják és aláírják.

A király csütörtökön, e hó 27-én érkezik Budapestre, a hol több politikai személyiséggel fog értekezni. A kihallgatásra meghívandó személyek köre ezuttaltágasabb lesz, mint a milyen ily alkalmakkor lenni szokott. (Erre nézve l. mai táviratainkat. A szerk.)

A „Wiener Allgemeine Zeitung” azzal a kérdéssel foglalkozik, miért kell W e k e r l é n e k, e k i v á l ó e s z e s á l l a m f é r f i n a k a b b a n a p e r c z e n v i s s z a l é p n i, m i d ő n l e g n a g y o b b s i k e r é t a r a t t a? E férfi, ki a szabadelvűségnek igaz előharczósa, ki igazságszeretetét, nem csupán szóval, de tettekkel is tanúsította, ez a férfi, aki úgy nyilatkozott, hogy a Budapest székes főváros diszpolgári oklevele az ő n e m e s i l e v e l e, ez a tehetséges fia a középosztálynak, épen akkor bukik, midőn programját valósította! A polgár-miniszterelnök talán épen nagyon is nyílt jellemű, nagyon is szabadelvű volt és ez lőn veszte!

— Már pedig én nem leszek sose Simon Pál felesége.

Tibor arcán felillant a boldogságot sejtő öröm kifejezése. A leány keze után nyúlt, átfogta erősen, mit a szepegő leány félénken, gyáván visszaszorított. Tibor meg vontatottan azt kérdezte:

— Hát az én feleségem lennél-e?

Yelma most már megint futni akart, de a férfi tartotta erősen a kezét. A leány makacskodott:

— Eressz Tibor, ugyan mit fogod a kezem...

— Addig nem mégysz innen míg nem válszolsz.

Yelma szája olyan formán kezdett vonagolni, mint mikor sirni készül. Nem bírta ki sokáig, csak odaborult Salamon Tibor széles mellére s ott suttogta el, zokogó hangon:

— De nagyon is szeretlek...

Tibor édes boldogsággal fonta ujjaira a leány buja növésű haját, s kötekedve kérdezte:

— Hát nem vagyok szemtelen?

— Ne pirts reám, azt hittem, hogy gunyolódol csak, s az fájt.

Aztán felemelte fejét s így mondta tovább:

— De ha csak tréfát üztél volna...

— No, no, mi lett volna akkor!

— Akkor, akkor én meghaltam volna...

Szorosabban simult a férfihez, az meg a száj kéréste; kicsit ellenkezett a leány, hogy

Az árvák karácsonya.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, december 22.

Kedves napja virradt fel az árváknak tegnap délután: a korán érkezett Jézuska napja. Az ő elhagyott lelkeiket is pártfogásába vette az irgalmas, a mindenkit egyképpen szerető Mindenható, az ő életük útja elé is rendelt egy rózsákkal beültetett napot ama sok nap között, melyet a bus árvaság magányában, egymásra utalva, kevés szeretteik körében kénytelenítettek eltölteni.

S milyen nap volt ez a tegnapi! Akinek nincs szive, akinek ajkán fagyott minden érzés a hétköznapi élet gondjai között, az is kellett, hogy érezzen tegnap, látva azt az igaz örömet, melyet a város jószívű női szereztek a szegény árváknak!

Egy ronos Napoleon hadseregéből. Nem sápadtak, nem rongyosak, mert hisz a szeretet angyala színt és ruhát adott nekik, de rajongásban egyenlők azokkal.

Amott a kétségbeesés, emitt a hála, mely a bölcsőtől a koporsóig vezet. Az apró népek szívében él a hála azok iránt, akik nekik második otthont, a második otthonban nyugalmat teremtettek, s a nyugalomban előrehaladásukat biztosították.

Gyönyörű volt nézni, midőn huszonhat-harmincz árva leány, s fiu egymás mellett, kettős sorjában felvonult ama fényes karácsonyfa elé, mely a terem közepén ragyogott ékességgel, százannyi gyertyával...

A gyermekek örültek, azoknak pedig, a kik ezt az örömet látták, könny ragyogott a szemükben!

Honnan jutott az oda? ... Ki tudná megmondani? ... Az aki sirt? ... Nem... Az aki örült? Az sem!

De hogy a mosolygók ajkán a vidámságot egy kéz őrizte meg, s hogy a könnyezők arcán csorgó könnyeket egy kéz változtatta át a meglegedés szívérványává, — azt mindenki tudja, aki ott volt tegnap a jótékony nő-egylet árvaházában, midőn a szegény gyermekeknek átadták a jószívek a Jézuska ajándékát.

A nő-egylet védasszonyai közül ott voltak: P u r g l y Jánosné elnök, azonkívül:

Avarffy Imréné, Koritsánszky Berta, Réthy Viktorné, Keresztes Gyuláné, Virágh Lajosné, Ottvös Dánielné, Abrai Lajosné, Simon Margit, Abrai Gizella, özv. Somogyi Józsefné,

azután annál hevesebben csókolja vissza a férfit első, üdvösséges csókját...

IV.

Mikor ezek után a rohamosan fejlődő, furcsa jelenetekre a családi tanács újra összeült, Zakáné ezekkel a szavakkal zárta be a tanácskozást.

— Ti nem ismeritek ezt a Yelmát, valóságos ördög...

Zakáné szavába, horribile dictu beleavágott a póttág.

— Ugy-e kedveském azt akarod mondani, hogy makranczos és dacos, engedetlen és gögős, kit férjhez adnunk határos lesz a csodával...

A Borotvás-vér véleménye a póttág mérésére, először és az összeszorított ajkában nyilvánult is egy pillanatnyi magában való toporzékolás után csak annyit tudott mondani:

— Igen, azt akartam mondani.

Borotvás Kálmán elejét veendő egy esetleges palota-forradalmat előidéző, családi szcenának azt mondta:

— Így nincs más választás, minthogy Yelmát Tiborhoz adjuk...

Így történt meg az a csoda, hogy az utolsó Zaka-leány a családi tanács működése nélkül kapott férjet.

Simon Karolin, Laubner Józsefné, Laubner nővérek, Welsz nővérek, Nagy Sándorné, Ambros Anna, Bóra Ida és még számosan.

Midőn a terem, melyben a karácsonyfa fel volt állítva, már megtelt díszes közönséggel, a szomszéd szobában megcsendült a hála-imát rebegő árvák zsoltosmája: a pásztorok dala. Utána bejöttek az árvák, s megállottak a karácsonyfa előtt. Ekkor a polgári jótékony nőegylet titkárja mondott el egy megleghangu, a gyermekek szívéhez szóló beszédet, mely megindította a halgatóságot.

Egy ima volt a válasz, mely szépségeivel, egyszerű előadásával hatott a szívekre, s még alig végződött ez el, már is előállott egy fucska, s egy leányka, kik egy, a K o r i c s á n s z k y Berta kiváló szellemi képességeit dicsőítő beszéddel köszönték meg azt a sok jót, melyben őket az ő rajongásig szeretett jöltevőik részesítették.

S legvégül? ... Nincs toll, mely ezt leírja, úgy amint a látvány a maga közvetlenségével belemarkolt a szívekbe.

Az ajándékokkal dusan megrakott asztal elé állott egy parányi fucska, csöpp mint a gondolat, halvány akár az árnyék, s édes, mint a csurgatott méz.

Es ő beszélt? De hogyan? ... Ugy, ahogyan a történelem világírré vergődött szónokai nem beszélnek, szólt úgy, ahogy a teremtes a szájába adta a gügyögő szavakat, melyeket csak a mimóza érzékenységu lelkek tudnak megérteni...

Ez a pötty emberke is megköszönte a nemes szívek jóságát, s aztán, felzúgott az öröm árja Henczidától-Bonczidáig.

Zsibongott a meglegedés, az élet gondtalansága, örvendtek azok, akik örömet élveztek s örvendtek azok, kik örömet szereztek.

Örvendezzünk mi is az örvendezőkkel.

A tizedik év.

— Olvasóinkhoz. —

1895. január hó 1-ével az „Aradi Közlöny” fennállásának tizedik évébe lép.

Némileg tehát jubiláris természetű lesz reánk a küszöbön álló új esztendő.

Büszkén, önértettel tekintünk vissza az „Aradi Közlöny” addigi pályafutására, mert meg vagyunkgyőződve arról, hogy becsületes, sikeres munkát végeztünk. Programunkat minden idők és körülmények közt beváltottuk, hiven s teljes erőnkkel, anyagi és szellemi áldozatot nem kimélve törekedtünk oly lapot adni a közönség kezébe, a mely igényeinek megfelel, a mely szórakoztat, mulattat, tanít s bő tájékoztatóval szolgál a politika, társadalom, közgazdaság, szépirodalom s a napi élet ezerféle eseményeiről.

A közönség méltányolta, pártolta igyekezetünket s ez nekünk a legszebb jutalom, a mely új erőt és ambíciót ad a további, fokozottabb munkára.

Hisszük, hogy a tizedik évben még szorosabb lesz a kapocs, az a kölcsönös bensőség, mely bennünket olvasóinkkal összeköt s mely a lapot a közvélemény igazi organumává teszi.

Bizalommal fordulunk tehát olvasóinkhoz, kérve az előfizetések megújítását s a jóakaratú ajánlást azokkal szemben, kik nincsenek ma még a mi táborunkban.

Tisztelt olvasó közönségünk ismeri már törekvéseinket, s így alig kell programot adnunk, vagy programot ismételni. A mi programunk e muló évben is az igaz szabadelvűséghez való törhetlen ragaszkodás volt. Egy évvel ezelőtt éppen ez időtájt volt alkalmunk megírni, hogy a nagyfontosságú egyházipolitikai javaslatok a képviselőház előtt

fekszenek s előre megmondtuk, hogy valósulni csak nagy küzdelem árán fognak. E küzdelem java része lefolyt, s dicsőségére válik a szabadelvűek amaz erős táborának, melyhez a párton kívül, melyhez mi tartozunk, számosan szegődtek az ellenzékéről is, hogy diadalra segítsék az ország közvéleményének óriás többsége által sürgetett reformokat. Mi hisszük, hogy ez a diadal rövid időn teljes lesz. Ellenállhatatlan erővel fogja leküzdeni a szabadelvűség az elébe gördített akadályokat, s ha pillanatnyira fenyegethet is a sötétség, vissza fogjuk azt kergetni odujába.

Lapunk egyes rovataira tovább is kiváló gondot fordítunk. Távirataink, értesüléseink gyorsaságáról és megbízhatóságáról nap-nap után van alkalmunk meggyőződhetni a közönségnek.

Az „Aradi Közlöny” szerkesztése körül az a szempont érvényesül, hogy információink sokoldalúsága mellett olvasóink nélkülözhetők a fővárosi lapokat. De, midőn minden irányban tájékoztatjuk olvasóinkat, nem tévesztjük el szem elől, hogy első sorban helyi lap vagyunk és a helyi s a megyei köz- és társadalmi élet az, a minek kultiválása képezi főfeladatunkat.

Ezzel a programmal, a régi, liberális politika zászlaja alatt indulunk az új év elé. Bizonyosak vagyunk felőle, hogy olvasóink hű csapata számban megerősödve fogja továbbra is követni az „Aradi Közlöny”-t, csaknem egy decenniumon át kipróbált igaz barátját.

Uj előfizetést nyitunk 1895. január hó 1-ével az „Aradi Közlöny”-re. Elő lehet fizetni negyedévre, vagy egy hónapra, bármelyik naptól. Azok, kik az új évvél előfizetőink sorába öhajtanak lépni, szóval, vagy levelező lapon nyilvánítt kíváncsra mára mai naptól egész január hó 1-ig helyben vagy vidékre, ingyen kapják a lapot.

Ez alkalommal felkérjük hátralékban levő t. előfizetőinket, hogy az előfizetési pénzeket minél előbb a kiadóhivatalba juttatni szíveskedjenek.

Az „Aradi Közlöny” előfizetési ára:

HELYBEN,	VIDÉKEN,
házhoz hordva:	postán küldve:
1 évre 12.—	1 évre 14.—
1/2 évre 6.—	1/2 évre 7.—
1/4 évre 3.—	1/4 évre 3.50
1 hóra 1.—	1 hóra 1.20

IDÓJÁRÁS.

Lepnyomás: reggel 7 órakor 762.4 milliméter. délután 2 órakor 760.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 0.4, délután 2 órakor C° + 0.1. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor EN. 2, délután 2 órakor EN. 3. Felhőzet: reggel borult, havas, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 13 milliméter havas eső.

IDÓJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Decem. 23. —

Változó felhőzet. — Helyenként csapadék: — Fagypon. körül hőmérséklet.

HIREK.

Decem. 23. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Viktorin. — Protestáns naptár: Viktorin. — Görög-keleti naptár (decem. 11.): Dániel. — A nap két 7 óra 28 perczkor, nyugszik 3 óra 59 perczkor.

Decem. 24. Hétfő. Róm. kath. naptár: Ádám és Éva. — Protestáns naptár: Ádám és Éva. — Izraelita naptár: S. Wajtschi. — Görög keleti naptár (decem. 12.): Spiridon. — A nap két 7 óra 28 perczkor, nyugszik 3 óra 59 perczkor.

Szabadságharoz emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Költő-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 2—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Ujévi üdvözlések megváltása.

— Felhívás Arad sz. kir. város közönségéhez. —

Arad város közönségének áldozat-készségéből összegyűlt jótékony adományokból a régóta nélkülözött árva háza 1896 évben fel-

fog épülni s társadalmunk legszerencsétlenebbjei, a szülőtlen árvák, hajlékot fognak találni, melyben gondos ápolás és nevelés mellett, a haza hasznos polgáraivá képezhetnek.

A jelenleg rendelkezésre álló árva háza alapját az építkezési kiadások kimerítendik; az alapnak folytonos gyarapításáról kell tehát gondoskodnunk, hogy a felszerelési kiadásokat is fedezhessük.

Igen sokan vannak városunkban, akik állásuknál s egyéb összeköttetéseiknél fogva jelentékenyebb összeget költenek el a csakhamar feledésbe menő újévi gratulációkra.

Kedvesebben az ég előtt, jótékonyabban a társadalom előtt új évi üdvözlést nem gyakorolhatunk, mintha azon összeget, melyet ily czímen kiadni szoktunk, azon szerencsétlenekre fordítjuk, kik nélkülözik a szülőket, kik mint vagyontalan és tehetetlen árvák, a felebaráti szeretet és könyörületesség igénybe vételére vannak szorulva.

Hatósági engedélyt nyertünk arra nézve, hogy az aradvárosi árvaház alapjának nevelésére újévi üdvözlések megváltása czímén adományokat fogadhatunk el, s e czélra aláírási ivateket nyithassunk.

Arad város lelkes közönsége, mely rövid idő alatt lehetővé tette azt, hogy a város méltóságának és igényeinek megfelelő árvaház építtessék, bizonyára továbbra is gyakorolni fogja azon jótékonyt, melyet az árvaházban elhelyezendő szerencsétlen árvák fentartása s neveltetése igénybe veend.

Felhívjuk tehát Arad város tisztelt polgárait, felhívunk minden emberbarátot, hogy a megnevezett helyiségekben kitett ivateken újévi üdvözlések megváltása czímén, az aradvárosi árvaház alap gyarapítására nevük beírásával a megváltási összeget bejegyezni és a kegyadományt azon helyiség tulajdonosának vagy megbízottjának, kinél az aláírási ivatek elhelyezve van, átadni szíveskedjenek.

Ilyenek lesznek kitéve a polgármesteri, a kapitányi és a gáj-külvárosi alkaptányi hivatalokban, a kaszinó s Lloyd helyiségében és a helybeli öt pénzintézetben.

A megváltási összeg az adakozó nevével együtt a helybeli lapokban közöltetni fog.

Arad 1894 évi december hó 22.

SALACZ GYULA,
királyi tanácsos, polgármester,
árvaházbizottsági elnök.

— A hivatalos lapból. A király frankenthurni G a u t s c h József kormánytanácsosi czímmal és jelleggel felruházott udvari titkár. valóságos kormánytanácsossá, Hei d t Oszkár udvari fogalmazót pedig valóságos udvari titkárrá nevezte ki.

— A királyné születésnapja. Felsőleges királyasszonyunknak, E r s z é b e t n e k, holnap, hétfőn lesz a születésnapja. Ezen a napon az aradi templomokban is könyörögni fognak a felsőleges asszonyért.

— Karácsonyest. A bűnös világ felett ezernyolczszázkilencvennegyedszer jön fel a Megváltó születését jelző esti csillag, mely méla ragyogásával maga egy elmondatlan imádság . . . Ha nézzük, önkéntelenül megélénkül agyunkban az ezer águ képzelet, melynek most, a nagy pillanatban a glória övezte Jézus felé irányul . . . Őt keresi a lelkünk, a szívünk, s midőn a hosszú évben elkövetett tetteinkre visszaemlékezünk, mint halkan szongó zsolozsma zendül meg a vallásosság belső, láthatatlan kórusa . . . Karácsonyeste lesz holnap . . . Vajjon van-e nap, melyet annyi pőzis vonna fénybe, mint épen azt, amelynek úgy örülne öreg, fiatal, gyermek egyaránt? . . . Nincs . . . Az illatos fényőgal ezer gyertyája ép úgy világít a második gyermekkorát élő aggnak, mint a sejtelmében boldog kisdédnek, mert hisz az jelképezi ennek is, an-

nak is a világ világosságát, ki szent karácsony napján született meg a — martírságra, melynek kisebb-nagyobb mértékben részesei vagyunk mi is . . .

— A vízvezetési és csatornázó bizottság tegnap délután 4 és fél órakor ülést tartott a városház tanácstermében. — Az ülésnek nem volt érdekes tárgysorozata, különben a bizottsági tagok sem tanusítottak nagy érdeklődést az ülés iránt. S a l a c z Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklöte mellett jelen voltak: V i r á g h Lajos főmérnök, V a r j a s s y Lajos adóügyi tanácsnok, P e k á r Károly ny. vasuti főmérnök, F é n y e s Dezső. Az ülés megnyitása után S a l a c z Gyula bejelenté, illetőleg felolvastatja a légszesz-társulat beadványát, melyben azt kérelmezi a légszesztársulat a csatornázó-bizottságtól, hogy hívja fel a csatornázó angolokat a csatornázási munkálatok azonnali beszüntetésére. Ezt a kérelmet azzal indokolja a légszesz-társulat, hogy a mostani munkákkal roppant megrongálják a gázcsöveket, úgy, hogy megtörténhetik az a dolog, hogy egy-egy utca némely estén világítatlan marad. A bizottság a kérelmet illetőleg úgy határoz, hogy felhívja az angolokat az ásási munkák beszüntetésére, annál is inkább, mivel a mostani kellemetlen időjárás mellett jó munkát végezni alig is lehet; továbbá, mert a légszesz-társulat is kíváncsra tartja. — Ugyancsak elnöklö polgármester bejelenté, hogy az an o l o k beadták a második kereseti kimutatást. Felülvizsgálat végett kiadták V i r á g h Lajos főmérnöknek és a bizottsági tagoknak. Határozattá tették az angolok követeléseivel szemben azt, hogy a II. és III-ik ejektor állomását, melyeket a munka-program szerint építeniök még nem kell, nem fizetnek. Az ülés pár folyó ügy elintézése után véget ért.

— Karácsony a templomokban. Az aradi minoriták templomában ez évben is a szokásos fényes ünnepélyességekkel adóznak Jézus születésének emléknapiján, karácsony ünnepén. Az ünnepi szertartásokat hétfőn éjjelben a z s o l o z s m a nyitja meg, mely után pontban 12 órakor az éjféli mise következik. Az éjféli misét J á n o s s y Demjén dr. tartja fényes papi segédlettel. Reggel 6 órakor lesz a p á s z t o r m i s e, szintén nagy fényességek között, fél 8 órakor pedig a szokásos ünnepnapi k i s m i s e. Szentbeszéd karácsony első napján k e t t ő lesz, még pedig mindkettő magyar. Az első a k i s m i s e után azonnal, a második pedig — az ünnepi szentbeszéd — pontban 9 órakor kezdődik. Az első K i s s Gyula, a másodikat Z á r k ö v y Bonifác s-lelkészek tartják. Az ünnepélyes nagymisé, mely 10 órakor kezdődik, J á n o s s y Demjén dr. rendfőnök celebrálja fényes segédlettel, azonkívül fél 12 órakor a szokásos c s e n d e s m i s e is meg fog tartatni. A templomi karácsony első napját délután 3 órakor tartandó karácsonyi vacsernye fogja bezárni. A második n a p i ünnepélyességek hasonlóképen folynak le, csak hogy ez alkalommal az ünnepi nagymisé B a l l a y Ádám házfőnök tartja. Megjegyezzük még itt, hogy a róm. kath. kánonjog szerint karácsony első napján az összes lelkészek háromszor fognak misézni. — A z e v. r e f. t e m p l o m b a n karácsony mindkét napján C s é c s i Imre ev. lelkész tartja az istentiszteletet, s a hiveknek mindkét nap délelőttjén ki fog adatni az Urvacsora. — A z á g. e v a n g. templomban F r i n t Lajos lelkész mondja az ünnepi istentiszteleteket.

— Főherczegek vadászata. J ó z s e f-A g o s t és L á s z l ó főherczegek e hónap 19-én tartották a harmadik vadászatot a K i s-J e n ő

mellett fekvő színtyei vadász-területen. A hajtás rendkívül jól sikerült, a menyiben tizenkét vadkan, hat róka és husz nyul került terítékre. József-Agost három, László főherceg pedig egy vaddisznót ejtett el. Tegnap volt az utolsó vadászat, mely után József-Agost főherceg Brünnebe utazott. Elutazott László főherceg, valamint a többi vendég is.

— Az aradi posta és az ünnepek. A helybeli postahivatal a karácsonyi forgalomra való tekintettel ma vasárnap egész napon át nyitva lesz. A csomag kiadási osztály pedig, a karácsonyi ünnepeken szintén délelőtt és délután, tehát mindkét napon nyitva lesz, hogy az érkezett csomagokat kiki átvehesse.

— Szabad vasárnap. Tekintettel arra, hogy a karácsony este, valamint Sylvester estéje a folyó évben hétfőre esik, s így a karácsonyi ünnepekre, valamint új évre szokásos bevásárlásokat a fogyasztó közönség rendszerint az említett ünnepeket megelőző két napon belől szokta teljesíteni, a kereskedelmi miniszter kivételesen megengedte, hogy a mára, vagyis t. é. december 23-ára és az ugyanazon hó 30-ára eső vasárnapokon az 1891. XIII. t. cz. 3 §-a alapján 1892. évi március hó 5-én 14837 sz. a. kiadott rendelet II. A 2, 3, 4, 5 pontok alatt említett ipari és kereskedési telepeken az ipari munka, illetőleg adás-vevés egész napon át végezhető.

— Az egyházi politikai törvények. Tegnap érkezett le a megyei és városi törvényhatóságokhoz a házassági jogról szóló 1894. évi XXXI. t. cz., a gyermekek vallásáról szóló 1894. évi XXXII. t. cz. és a állami anyakönyvekről szóló 1894. XXXIII. t. cz. decz. 9-én kelt szentesítési záradékkal ellátva.

— Ünnepeit táncztanítónő. Szép óváczióban részesítették születése napja alkalmából a pénteki tánczórán özv. Somogyi Józsefné urnót. A növendékek a nagy nap emlékéül ajándékkal lepték meg szeretett mesterüket. Majd a növendékek egyike, Nicora Valér VII. oszt. gymnásiumi tanuló a táncziskola nevében felköszöntötte az ünnepeket, különösen kiemelve annak 33 éves sikeres múltját a táncztanítás terén, mely idő alatt annyi képzettséget és műveltséget nevelt fel fáradhatatlanul a bálókban és a művelt társadalomnak is. Majd vidám tánczra perdült az ifjuság járva a késő esteli órákig, melynek örömeiben szép számban gyönyörködtek a vendégekként megjelent szülők is.

— Szekunda-láz. Amint van láz, sárga-láz, váltó-láz, és még sok mindenféle láz, van azonban szekunda láz is. Ez az év három szakában szokott egyes diákoknál beköszönteni, nevezetesen: karácsonykor, husvétkor, s a tanév végén. Nehéz idők! Drukban fürdőző napok. Az ember sohasem tudja mire virrad, mert hát rebéz a tudomány, melyet nürnbergi tölcserrel nem lehet az ember fejébe csepegtetni, meg azután a „tanárok mind igazságtalanok.” Efféle szekundulázás nap volt a tegnapi is. Az összes aradi tanintézetekben tegnap adták ki az évharmadi értesítőket, okozva ezáltal a diákoknak részben vig, részben szomorú karácsonyt. Akik a szekunda-lázat még fekszik, azoknak jobbúlat, a mosolygók pedig jó egészségen kívül sok minden egyebet kívánnak az ünnepekre.

— Telefon Arad és Debreczen között. A kereskedelemügyi miniszter újabban az országos telefonhálózatba beveszi Debreczent is. Arad tehát a jövő év nyarán már telefonon beszélgethet az Alföld nagy városával, Debreczennel.

— Tanítói lak-építés. A galsai római kath. hitközség — írja levelezőnk — minthogy az iskolába járó gyermekek száma az utóbbi tíz év alatt megkétszereződött, a mai kor igényeinek megfelelő tágas tantermet épít. E célra megvette a hitközség, a község legszebb épületét 3000 frtért tanítói laknak s ennek helyére egy különálló nagy tantermet és ka-

polnát épít 4000 frt költséggel. A terv és költségvetésre ez összeg erejéig nyílt pályázatot hirdetett. A jelenlegi iskola épületét, mely a község legszebb helyén fekszik, a hozzá tartozó nagy házi kert és kenderfölddel, valamint az ugynevezett templom telket a rajta levő nagy pinczével együtt eladják. Az építést az elfogadott terv és költségvetés szerint a tavasszal kezdi meg. Az elfogadott tervet és költségvetést díjazni fogják.

— Időszerről rendelet. A kultuszminiszter újból időszerről utasította a közigazgatási bizottságokat, hogy a legalább 60 frt évi állami segélyt élvező elemi iskoláknál előforduló tanítványválasztások megtörténte után a választási jegyzőkönyvet, a tanító oklevelét, szolgálati okmányait és szabályszerűen kiállított díjlevelét egy hónap alatt hozzá jóváhagyás végett terjesszék fel.

— Sanyaru dohánytermelés. Már jelezve volt lapunkban, hogy most folynak a dohány bevételek. Tegnap Németság község bevételekkel dohánytermelésének értékét fizette ki az aradi magy. kir. adóhivatal. Az összeg, melyet kifizettek, arányitva a tavalyihoz 20,000 frt visszaesést mutat. Tavaly ugyanis Németságnak dohány terméseért 47,000 frtot fizettek ki, míg az idén csupán 27,000 frtot.

— A nőegyleti árvaház karácsonyfájához ajándékokat küldtek még: Ernyei Gyula úr játéktárgyakat, Nyári Vilmos úr édességeket, Brunner testvér úr játéktárgyakat Scherhag Ernő úr szallagot és Kristyó János úr kalácsokat, melyekért összeintézköszönetét nyilvánítja az elnökség.

— Köszönetnyilvánítás. Dományi József úr, az ó város háza című pinczéjében alakult tevéző társaság megbízásából 15 forintot adott át a Hassinger-utcai elemi leányiskola 3 növendékének felruházására, mely nagylelkű adományért ez uton fejezi ki hálát köszönetét az intézet igazgatóságára.

— Pályázatok. A szigetvári bírósnál aljegyzői áll. 2 hét alatt. A kolozsvári kir. főügyészségnél főügyész helyettesi áll. 2 hét alatt. A debreczeni pénzügyigazgatóságnál számgyakornoki áll. 2 hét alatt. A bősörményi adóhivatalnál adóhivatali áll. 2 hét alatt. A temesvári törvényszéknél aljegyzői áll. 2 hét alatt. A lipótújvári kir. járásbírósnál aljegyzői állás 2 hét alatt.

HYMEN.

Lobkovitz Rudolf herceg, budapesti hadtestparancsnok — a „Pesti Napló” értesülése szerint — már legközelebb eljegyzi és rövid időn oltárhoz vezeti elődje özvegyét, báró Edelsheim-Gyulai néit.

Sziláczky Gyula szarvasi főgymnáziumi tanár f. hó 24-én d. e. fél 9 órakor esküszik örök hűséget az aradi ág. hitv. ev. templomban özv. Neumann Károlyné szép és kedves leányának, Aranka kisasszonynak.

GYÁSZROVAT.

† Adamovits Dragina, Adámovits László szemleki gör. kel. lelkész alig 18 éves szép leánya — mint részvételt értesülünk — váratlanul elhunyt. A megboldogult ez előtt három héttel kötött boldog frigyet s most, hogy viszatért szüleinek, testvéreinek látogatására, ragadta el a végzet szerettei s első sorban vigasztalhatlan férje karjaiból. A halálozás általános részvétet kelt Szemlakon. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) Egy társulat megalakulása. A felsőkeresői ármentesítő és belvizlevezető társulat alakuló közgyűlése ma, vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartatik meg Aradon, az arad-ösanádi egyesült vasutak igazgatóságának üléstermében.

(*) Takaréktári közgyűlés. Az arad-ösanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság ma délelőtt 11 órakor intézeti gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart.

(*) Ertesítés. Az „Aradi Tornaegyesület” és annak kebelében fennálló vívókör gyakorlatai a karácsonyi szünetek alatt, vagyis december 25-ikétől bezárólag január 2-ikéig szünetelni fognak, miről az egyesület tagjait tisztelettel értesitem. Aradon, 1894. december 23. Nagy Sándor, titkár-művezető.

(*) Választás az ipartestületben. A segédkekből alakítandó békéltető bizottsági tagok

(30) és a betegsegélyző pénztár kiküldötteinek (102) tag választása Green Nándor iparhatósági biztos és Kiss Ferencz ipartestületi titkárságvezetése mellett ma délelőtt 10 órakor fog kezdődni az ipartestület kistermében. Mintán az eddig két zászló alatt működött párt tagjai egyesültek s egy egységes szavazó lapot állítottak össze, a választás előreláthatólag simán fog lefolyni.

(*) Figyelmeztetés az összes önálló iparos mesterekhez. Felhivatik minden az ipartestület kebelébe tartozó iparosmester ki segédekkel szokott dolgoztatni, hogy nyilvántartásalapját saját érdekében még e hó folyamán rendezze. Tisztelettel Nikolics Péter elnök. Kiss Ferencz titkár.

(*) A szemleki olvasókör alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási sáradékkal ellátta.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

December 23. (Vasárnap) Délután: A pálinka, népdráma. Este: Uff király, operette.

December 24. (Hétfő) Délután 3 órakor: Dobó Katinka, dráma.

December 25. (Kedd) Délután: Dadaiussorás, népszimf. Este: A szókimondó asszonyság, szimf.

December 26. (Szerda) Délután: Charlie néni, bohózat. Este: Napraforgó, népszimf. (először.)

December 27. (Csütörtök) Dolovai nábob leánya, szimf.

December 28. (Péntek) Uff király, operette.

December 29. (Szombat) Válgunk el, vigjáték.

December 30. (Vasárnap) Délután: Gróf Monte Cristo, dráma. Este: Háromszéki leányok, népdráma.

* Az Uff király mai előadásában lép fel hosszas betegsége után először Főriss Pista. Kivüle R. Réthy, Sugár, Tolnayné, Rónaszéki, Csátár és Solyom játszik a főbb szerepeket.

* A napraforgó. A hét újdonsága Deréki Antal népszimf. A „napraforgó” lesz, mely a nyáron nagy tetszéssel adatott a fővárosi színpadon. Elénk cselekménye és zamat nyelve itt is hatást biztosít az új darabnak, melynek főszerepeit Novák, Rónaszékiné, R. Réthy Laura, Hunyadiné, Tolnayné, Hunyady, Gál, Tompa, Szendrey, Főriss, Rónaszéki és Csátár játszik.

— A „Szókimondó asszonyság” tekintettel azon körülményre, hogy eddigi előadásainál páholyok nem voltak kaphatók, bérletszűnetben kerül színre. Jegyek már hétfőn válthatók a színházi pénztárnál.

* Golyafészek. Ez a címre Adorján Sándor most piacra került bájos kiállítás, kedves elbeszélés-kötetnek, melyet Bihar Sándor szép illusztrációi díszítenek. A kötet, mely hat hosszabb elbeszélést tartalmaz, a gyermekvilágból veszi tárgyait, melyeket mindig édesen, szívesen szólni tudással, valódi avatott tollal old meg. Szerző belát a gyermek egész belső mikrokozmoszába és boldoggá teszi a tudat, hogy ezt a kicsiny világot, az apró szenvedéseivel, bajaival, tapsoló örömeivel, hűen, a maga igaz világításában mutathatja be az olvasónak is. A kötetet, mely az „Országos irodalmi részvénytársaság” kiadásában jelent meg, bizonyára szívesen fogja olvasni mindenki, a kinek kezébe kerül.

* A jó újság főkéllékei: függetlenség minden irányban; az igazság keresése és kimondása; gazdag és változatos tartalom, melyben a mulató elem a tanulságokkal helyes irányban változik; gyors értesülés a világ minden tájáról. Mindezen jó tulajdonságokkal dicsekedhetik a magyar olvasó közönség régi kedvence, a „Pesti Hírlap”. Független minden irányban. Jól megválogatott gazdag tartalmáról elsőrendű írók gondoskodnak, kiknek soraiban maga Jókai Mór, a koszos költő és Mikszáth Kálmán is helyet foglal, a legjobb tárcsairók egész táborának élén. De a jószág mellett a tartalom gazdasága is szembeeső. A Pesti Hírlap naponta 20—24, vasárnapokon rendszeren 32 oldal terjedelmű. S még folyton új és új kedvezményekben részesíti előfizetőit. Ilyen a Pesti Hírlap nagy képes naplója, melyet még a hónapos előfizető is ingyen kap, karácsonyi ajándékkul. S rendkívüli kedvezmény az is, hogy a Pesti Hírlap előfizetői a „Párisi Divat” című, fényes kiállítás divatlapot rendkívül olcsó áron megrendelhetik. Mig ugyanis a Pesti Hírlap előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr, a Párisi Divat-tal együtt, mely minden

hétén megjelenik, szintén csak 1 frt 60 kr; 8 óra a Pesti Hírlap 3 frt 50 kr, a divatlappal együtt 4 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (Budapest, V. vácsi körút 78. sz.) küldendők. Onnan mutatványssámokat is lehet kérni.

TÁVIRATOK.

Kitiltott lapok.

Budapest, december 22. (Saj. tud. táv.) A szatmári polgári társas- és a pozsonyi Lloyd-kör a Magyar Állam-ot ismert cikkeiért, a kolozsvári társaskör pedig a Bolond Istók-ot ismert képeért, kitiltották.

Királyunk Algirban.

Bécs, december 22. (Saj. tud. táv.) Mint hírlík, a király januárban meglátogatja a királynét Algirban.

Urechia üdvözlése.

Bukarest, december 22. (Saj. tud. táv.) Urechia, a román kulturliga elnöke a bukaresti kamarában a magyarországi románok érdekében tartott beszéde alkalmából Erdélyből a román deáksgától, valamint Bécsből, Gráczból és Zürichből üdvözlő táviratokat kapott.

A Madagaskar-kérdés.

Páris, december 22. (Saj. tud. táv.) Erősen terjesztik a hirt, hogy Madagaskarban angol tisztek vezérlete alatt fognak a benszülöttek harcolni a francziák ellen.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi gabonaüzleti hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, december 22.

(S. ss.) Elmondhatjuk, hogy a milyen változó volt a múlt hét időjárása, épen olyan változók voltak a múlt hét gabona-árak is.

A múlt hetek őszi esőt és tavaszi napjait erősebb s állandó havazás váltotta fel, a minek természetes következménye, hogy a jövő évre jó termés várható.

Mindennek dacára is a gabonárákban e héten némi javulás állott be, a mi annak tulajdonítható, hogy a behozatal igen mérsékelt volt az utak rosszasága miatt. Hogy azonban a javulás állandó maradjon, arra nem is lehet számítás, mert a kereskedők magtárjai telve vannak a kenyér-export pedig szünetel. A tengeri árak is javultak némiképp, s nagyon valószínű, hogy nem is fog hanyatlani.

Eladatott:

Buza I. rendű 600 mm. 5 frt 70 krtól 6 frt 10 krig.

Buza II. rendű 400 mm. 5 frt 40 krtól 5 frt 70 krig.

Tengeri 500 mm. 5 frt 20 krtól 5 frt 40 krig.

Rozs (névleges jegyzés) 4 frt 70 krtól 4 frt 90 krig.

Arpa (névleges jegyzés) 5 frt 10 krtól 5 frt 30 krig.

Zab (névleges jegyzés) 5 frt 50 krtól 6 frt 10 krig.

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi decz. hó 21-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (pársonkint 400 kg-ron felüli súlyban) 42.—43. krig. Öreg közép (pársonkint 300—400 kilogramm súlyban) 42.—43. krig. Fialat nehéz (pkint 320 kg-ron felüli súlyban) 43.—43.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 43.—43.5 krig. Fialat könnyű (pkint 250 kg-ig terjedő súlyban) 43.—44. krig II. Magyar második: Nehéz (pársonkint 280 kg-ron felüli súlyban) 42.—43. krig. Közép (pkint 220—280 kg-ig súlyban) 42.5—43. krig. Könnyű (pkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 42.—43. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kg. felüli súlyban) 42.5—43. krig. Közép (pársonkint 220—260 kg-ig súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (pársonkint 220 kg-ig ter-

jedő súlyban) 40.—41. krig. Sertéslelt: a szám 1894. decz. hó 19-én volt készlet 124.968 darab. 1894. decz. hó 20-án felhajtott: 1204 darab. 1894. decz. 20-án elszállított: 2401 drb. 1894. decz. 21-én maradt készletben 123,581 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Lanyha.

Szemeszlet.

— Deczember 22. —

Ezen cikknek ára és üzletviszonyai a múlt héten változatlanok maradtak.

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 53.—, kicsinyben 53.50 hordó nélkül per 100 liter % beletérve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, december 22. d. u. 5 óra.

F	a	j	árnyat	100 kg. ár
Buza bányási uj				6.80 6.8
Buza tiszavidéki				6.65 6.90
Buza pestvidéki				6.60 6.85
Buza fejemgyei				6.60 6.85
Buza bákai				6.70 6.9
Rozs uj, I-ső rendű				5.30 5.35
Rozs uj, II-od rendű				5.25 5.30
Arpa takarmány				5.60 6.—
Arpa égetni való				6.25 6.30
Arpa sörfőzdei				7.15 8.15
Zab				5.80 6.20
Tengeri bányási				5.70 5.80
Tengeri másnemű				5.60 5.70
Káposzta-repoze bányási				—
Köles				6.— 6.60
Buza szept.-okt.				7.01 7.03
Buza márc.-ápr.				6.70 6.72
Buza márc.-jun.				—
Rozs szept.-okt.				5.58 5.60
Tengeri jul.-aug.				6.25 6.27
Tengeri aug.-szept.				—
Tengeri októberre				—
Zab márc.-ápr.				5.94 5.98
Zab szept.-okt.				—
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.				10.75 10.85

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. deczember 22.

Magyar aranyjárdék 4%	123.90
Magyar koronajárdék 4%	98.10
Magyar arany 4 1/2%	127.—
Magyar ezüst 4 1/2%	102.50
Magyar keleti vasút 1876.	125.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.25
Magyar italmegváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereségny-sorsjegy kölcsön	157.—
Tiszasszabályozási és szegedi kölcsön	147.—
Osztrák papírajárdék	100.—
Osztrák járdék ezüst	100.—
Osztrák járdék arany	123.75
Korona járdék	99.50
1860-ki államsorsjegyek	150.50
Osztrák-magyar bankrészevény	101.0—
Magyar hitelbank részevény	492.50
Osztrák hitelintézet részevény	398.80
Osztrák-magyar államvasút	394.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.83
Német birodalmi marka	60.80
London	123.95
Páris	49.25

VIZJELZÉS.

1894. évi deczember hó 22-én reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmérőzén.

Észlelési állomás	Hőmérséklet C°	Időjárás	Vízállás cztimétr.	Hézagosság cztimétr.
Branyoska	+ 1°	havas	— 52	—
Arad	—	havas	— 148	—
Makó	— 1°	havas	+ 10	—
Szeged	— 1°	felhős	— 51	—
Gyoma	—	—	—	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.
Arad, 1894. deczember 22.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

R. E. (Pankota) A beküldöttéket köszönettel vettük. Megkaptuk valamennyit. A hosszabb közlemény karácsony után jön, a másik kettő a karácsonyi számban. Fogadja üdvözlötünket!

V. L. (Csaba) Dettó!

M. L. (Vinga) Uram, ön hosszantóan versel. Így hát nem lesz abban a helyzetben, hogy a „vers helyes elbírálása esetén” neve teljesen kitélessék.

E. E. (Szemlak) Mindkettőben van valami, a mi tehetségre vall; de a ki olyan szorgalmas és ügyes tudósító, mint ön, annak kár verseket írni.

Aradvárosi

Évadbérlet
82. szám.



színház.

Havibérlet
2. szám.

Vasárnap, 1894. deczember 23-án

Délután 3 1/2 órakor, félárakkal:

A PÁLINKA.

Francozia népszimű 4 felvonásban, 8 képben. Zola Emil L'assommoir című regénye után írták: W. Busnach és O. Castineau. Fordította: Rákossy Jenő.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este bérletfolyamban:

UFFIKIRÁLY.

Böhözatos nagy operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző: Bátor 8 idor és Hegyi Béla.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Deczember 22. —

Arany Kulcs szálloda: Gherba J. jegyző, Csersző. Lövy Jakab kereskedő, Radna. Zsulán Demeter földmives, Temesvár.

KIS LOTTO.

Budapesti:

14, 11, 48, 35, 37.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

NYILTTÉR.*



TELEFON 14.



795 15—

Ajánlom az eddig kályhafutásra legjobbnak bizonyult

LUPÉNYI KÖSZÉNT

bérmentve Aradon bárhova szállítva ólmosszitt szakkokban

ZRINYI-UTCZA 4 SZÁMU

raktárból az alanti osztályzással:

I-ső rendű SALON (drb) szentet 100 kgként frt	1-50
I-ső " KOCZKA kő , 100 ,	1-45
I-ső " KOVÁCS , , 100 ,	1-50

Nagybani vételnél kedvezményes árajánlattal szolgál

kiváló tisztelettel

DRATSAY LAJOS.

Rendelés felvételi iroda: Forray-utca sarkán.

Legkedvesebb

karácsonyi és újévi ajándék egy hasonlatos jó fénykép,

mely

KLAPOK ALAJOS

Arad legnagyobb és legmegbízhatóbb műtermében, Templom-utca (Minorita-palota) isléses kivitelben nyerhető.

Gyermek felvételekre újabb berendezés.

A már is előre haladt idő folytán kérem a nagyérdemű közönséget és t. vendégeimet szives megrendeléseikkel mielőbb szerencsélteni.

Kérem műtermemet mely a Minorita-palota udvarában van, más üzlettel össze nem tévesztetni. Miért is kérem a címet figyelembe venni.

Téli áruk!

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árral lehet venni
csakis, de csakis

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában
a színházépületben, a 13. vortanú szobor
átellenében van. 536 9-9

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok
hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árral.
Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-
kendők, gyermekkoscsik, utazó bőröndök,
esernyők, stb. stb. 818.

olcsóbban mint bárhol.

Ternovai járás főszolgabírójától.

3353/894.

940. I—3.

Arverési hirdetés.

Melynél fogva közhirre tétetik, hogy a silingyiai körjegyzőségi szövetkezetbeli községek tulajdonát tevő jegyzőilak és irodahelyiségül szolgált, a silingyiai 52. sz. tjkben A+1. 127. hr. számú épület és beltelek, miután annak eladása Aradvár-megye tekintetes törvényhatósági bizottságának 505/893. sz. határozatával engedélyeztetvén, folyó évi december hó 30-án d. e. 10 órakor Silingyia község-házánál megtartandó árverésen eladatni fog.

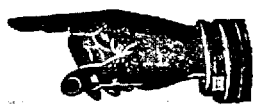
Feltételek:

1. Kikiáltási ár 1000 frt.
2. Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-a értelmében óvadékképes értékpapirokban letenni.
3. A vétel az árverés után a bánatpénz betudásával azonnal készpénzben lefizetendő.
4. Az átírás és az árveréssel járó költségeket egyedül vevő köteles viselni.
5. Az árverés jogcselekménye vevőre azonnal kötelező, míg ellenben a községek nézve a kötendő szerződésnek a törvényhatóság jóváhagyása után lép életbe.

Ternova, 1894. decz. 18.

Kiss
főszolgabíró.

Borcladás.



Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a mai naptól kezdve összes boraimat pecsételt üvegekben

Vas szállodám

e célra berendezett
udvari helyiségében

következő árak mellett árusítom el:

Valódi magyarádi asztali	literje	38 kr.
1885-iki magyarádi kitünő	"	45 kr.
Magyarádi bakator	0.7-es üvegben	50 kr.
1888. évi Traminer	"	80 kr.
Ménesi asztali vörös bor	literje	40 kr.
Ménesi Cabinet	0.7-es üvegben	80 kr.

Kiváló tisztelettel

Wittmann Károly.

Női, férfi és gyermek fehérneműek.

Kilényi C. és Társa

Arad, Andrassy-tér 20. (Arena épület.)
A „kék golyó”-hoz.

A közeledő esason változás beálltával bátorkodunk a nagybecsült közönséget, valamint mélyen tisztelt vevőinket értesíteni, hogy női divat kézmű, rövidáru norinbergi és fehérnemű cikkekkel álló raktárunkat az

ősz és téli idényre

mindennemű újdonságokkal dusan felszereltük, u. m.: legjobb minőségű mosásban színtartó parohetek, csásánok és flanellek, téli szövetek, jäger alsó ruházat, harisnyák, keztyűk, sapkák, karmantyuk, posztó és berliner kendők.

Nemkülönbön legjobb gyártmányú vazeon, chiffon, canavász, oalvat és asztal-neműekben, mely cikkek egy minőség mint olcsó ár tekintetében minden versenyt fölülmúlnak.

Midőn az eddig irányunkban tanusított becses pártfogást megköszönjük, kérjük azt a jövőben is fenntartani, miért is mint eddig, szolid és pontos kiszolgálást biztositunk. Becses pártfogásért esd

812.

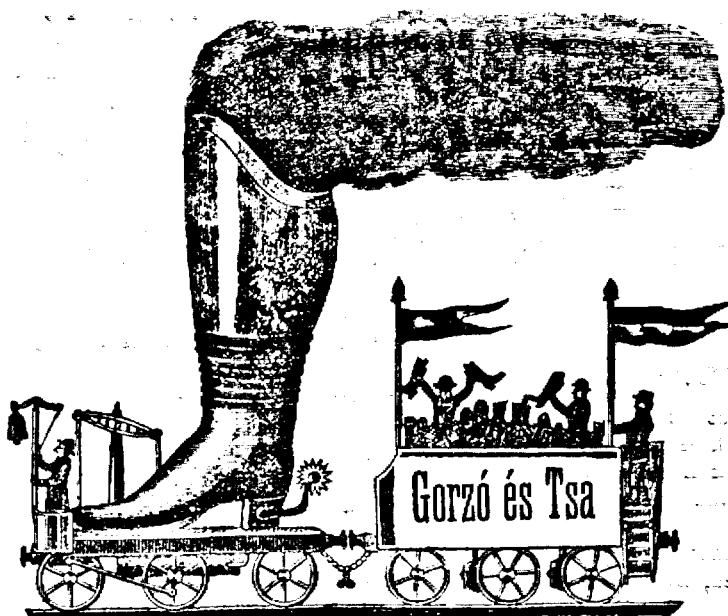
teljes tisztelettel

Kilényi C. és Társa.

Utazó és kézi bőröndök.

Női és férfi sapkák, gyermekruhák. Szőnyeg és paplanok.

Gyapjú és pamut keztyűk és harisnyák.



ARADI CZIPÖGYÁR

arad-csanádi vasúti palotában.

Egyéves önkéntesek becses figyelmébe!
Bakkancsok és csizmák
előírás szerint eszközöltetnek.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét felhívni

dúsan felszerelt czipőgyárunkra,

illetve raktárunkra, mely bárkivel szemben is versen képes azáltal, hogy a tömeges mennyiségben való előállítás folytán szolid kivitelű, izléses és amellet olcsó árakkal szolgálhatunk t. vevőinknek. Különös figyelmet fordítunk a mértékutáni megrendelésekre. Ugyanott javítások is elfogadtatnak.

Gorzó Antal és Társa.

Felhívás előfizetésre! Az Ország-Világ

képes hetilap

január havában XVI. évfolyamába lép.

Az a tizenöt esztendő, melyen át az *Ország-Világ* elsőrendű magyar írók egész táborával lépett a küzdőterre, hogy győzelmet biztosítson magának a közönség annyit hangoztatott közönyösségével szemben, fényes biztosítéka jövőjének, melyben egyre fokozottabb mértékben törekszik kitűzött célját elérni.

A külföldi lapok beáradó özönével kellett felvennie a küzdelmet az *Ország-Világ*-nak; hazafias missziót is teljesített, mikor ezeket kiszorította avval, hogy a legmagasabb nívón álló, elsőrangú művészek által illusztrált, legjobb nevű íróink által irt képes lapot adott a művelt magyar közönség kezébe.

A lefolyt év, melyben az *Országos Irodalmi Részvény-Társaság* kipróbált erőkből álló testülete vette kezébe a lap kiadását, végleg biztosította annak folyton növekvő terjedését. A szerkesztőség fáradhatatlan igyekezete, melylyel az alább közlött fényes írói névsort fűzte munkatársainak koszorujába, megerősítette a lapot a közönség szeretetében.

A lefolyt évben dr. Váradi Antalszerkesztőn kívül a következő írók neveivel találkozott az *Ország-Világ* hasábjain:

Abrányi Emil, id. Abrányi Kornél, Abrányiné K. Klementin, Adorján Sándor, Beniczkyne Bajza Lenke, Bársony István, Bartók Lajos, Beöthy László, Buday László, Dalmady Győző, Degré Alajos, Endrődi Sándor, Erney József, Erdélyi Zoltán, Falk Zsigmond dr., Fekete Ignác dr., Goll János, Gaál Ferencz, Hegyi Béla, Hevesi Sándor, Horti Jenő dr., Jókai Mór, Kern Aurél, Kéry Gyula, Kozma Andor, Lauka Gusztáv, Léway Mihály, Makai Emil, Mikszáth Kálmán, Pap Zoltán, Palágyi Lajos, Porzolt Kálmán, Rákosi Viktor, Sas Ede, Santanella, Szász Károly, Szabolcska Mihály, Szabóné-Nogáll Janka, Szomaházy István, Szokolay Kornél, Szomorj Emil, Szöllősi Zsigmond, Szomorj Dezső (Páris), Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Verő György, Vértesi Gyula, B. Virág Géza, Wehner Gyula J., Zichy Géza gr. stb.

Megfeszített törekvésünk leendő ezennel is ezzel az írói gárdával érdemelni ki a nagyközönség növekedő pártolását.

Egyetlen képes lap sem ad annyi művészi képet, oly gazdag szöveg-tartalmat, annyi pompás zeneművet, gazdag karácsonyi és ünnepi mellékleteket, mint lapunk. Az előfizetőink között kisorsolt Jókai-diszkiadás, elsőrangú művészeink rajzai, kitűnő íróink cikkei, összes zeneszerzőinknek általunk közlött s lapunk részére irt zeneművei ennek fényes bizonyítékai.

S a belső tartalomnak megfelel a páratlan külső kiállítás, melyről a Pesti Könyvnyomda Részvénytársaság gondoskodik s ez elsőrangú műintézet hangjegymetsző-műhelye szolgáltatja zenemellékleteink metszeteit is. Mindezek mellett a lap előfizetési ára a régi marad:

Negyedévre 2 frt, félévre 4 frt, egész évre 8 frt.

Kiadóhivatal, hova az előfizetési pénzek küldendők: Budapest, V. ker., hold-utca 7. sz.

Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal. 939. I—2

Itt készíttetnek a legelegánsabb
névjegyek.

Telefon 126.



Bloch H.

Andrássy-tér
18. sz.

ARAD.

papirkereskedése és
könyvnyomdája.

Saját jól berendezett
gyorssajtó és könyv-
nyomda.

Karácsonyi és ujévi ajándékok.

Diszlelvélapírok és Billet de Corresp.-ban minden sikerült ujdonság!

VAN-E

elméőbb, elegánsabb és olcsóbb meglepetés, mint egy doboz divatos levélpapír vagy Billet de Corresp, egy művészi dobozban, a miből meglepő szép választék van.

Emlékkönyvek, festékszekrények, képes könyvek.

Rajzeszközök, író aljzatok, szintén hasznos ajándéktárgyak és még sok egyéb ilyenmü tárgyak jó választékban.

Színes papírok minden fajtában, karácsonyfa-diszek, aranyozó- és ezüstöző hab, stb.



Ügyvédi könyvek és nyomtatványok az új perrendt. szerint.



Van szerencsém az ünnepek alkalmával nagy választékban

szigoruan eredeti

muszka-magyarádi fehér

asztali- és kabinet-borokat

1811. évtől kezdve, továbbá

ménés-gyóroki asztali és csemege-borokat

és pedig:

vörös asztali borokat	50 kr, 60 kr, 70 kr és 1 frt,
1885. évi mászlást félaszu	1 frt 25 kr,
1868. évi ménési aszu	4 frt — kr,
1837. évi ménési essenz, jobb mint a malaga	7 frt — kr,
Ruszi aszu	1 frt — kr,

továbbá nagy választékban

Tokay Cherry, Madeira, Malaga-Lunell,

bel- és külföldi pezsgőt,

Bordeaux-Rajnai borokat,

nemkülönben egész

ó-rum, cognac és szilvóriumot

ajánlani.

Kiváló tisztelettel

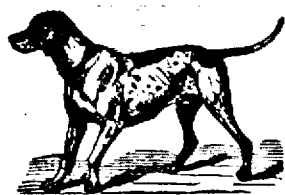
DOMÁNY JÓSZEF

cs. és kir. udvari borszállító.



Vidéki megrendelések
azonnal eszközöltet-
nek.

Pontos kiszolgálás!



A fekete kutyához.

Jutányos árak,
pontos kiszolgálás.

A nagyérdemű közönség figyelmébe!

Karácsonyi Antal

gyógy-, fűszer- és gyarmatáru kereskedés

Arad, Szabadságtér és Asztalos Sándor-utca
sarkán (Lillin-ház.)

Dietrich és fia-féle jamaicai és braziliai rum
egyedüli főraktára.

Sóltz Béla

férfi fehérneműek raktára
ARADON

Andrássy-tér 17. sz. (Sóltz-ház.)

Üzlet felosztása
miatt

a raktáron levő árúk
olcsóbban adatnak el
mint bármely végeladáson.

ELADÓ

egy kirakat állvány

valódi nickelből, 3 méter magas, 14 fő- és
14 mellékrúddal, továbbá

egy kirakat üveg tábla

235 cm. magas, 180 cm. széles.



Német amerikai gépgyár.

Kirchner Ernő és Társa
Leipzig-Sellerhausen.

Fióközlét és gépraktár: Budapesten, VI. kerület,
gyár utca 35. szám.



Kizárólagos kü-
lönlegesség: fűre-
szelő- és famun-
káló gépek. Fel-
ajánlja fűrésztele-
peknek, épület- és
butorasztalosoknak
parkett-gyáraknak,
kocsigyáraknak stb.
Elismert legjobb s
minden világkiállí-
táson az első ér-
mekkel kitüntetett keretes, hasító és vízszintes
fűrészeit, gyalulógépeit, szalag és körfűrészeit,
marógépeit, esztergapadjait, parkettgépeit stb.,
valamint kézhajtású gépeit is.

Referenciák: az első budapesti és vidéki
gyárak. Egyedül Magyarországon 1000-nél több

gép van üzemben. Szakértői felvilágosításokért,
katalogusokért, valamint ajánlatokért szívesked-
jék fordulni 877. 5-8.

Kirchner Ernő és Társa budapesti fiók-
üzletéhez VI., gyár-utca 35. sz.



Kvizda-féle köszvényfolyadék.



Évek óta kipróbált, fájdalom-
csillapító házi szer köszvény,
csusz és idegbajok ellen.
Kapható minden gyógyszer-
tárban.

Tessék a védjegyre ügyelni s
a vételnél határozottan ki-
fejezni:

Főletét:
kerül. gyógyszerár Kereszburghan.

Kwizda-féle köszvényfolyadék.

132

VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

TEÁK

frt

Tea valódi Caraván 0 sz.	
kimérve 1 Kilo	24
100 gramm	2 70
10 gramm	30
eredeti csomag = 1 orosz font	10
Tea valódi Caraván 1 sz.	
kimérve 1 Kilo	15
100 gramm	1
10 gramm	20
eredeti csomag = orosz font	6 25
Tea valódi Caraván 4 sz.	
kimérve 1 Kilo	10
100 gramm	1 10
100 gramm	12
eredeti csomag = orosz font	4 25
Tea valódi Caraván 6 sz.	
kimérve 1 Kilo	8
100 gramm	90
10 gramm	10
eredeti csomag = orosz font	8 50
Tea valódi Caraván 8 sz.	
kimérve 1 Kilo	6
100 gramm	70
10 gramm	08
eredeti csomag = orosz font	2 50
Tea császárkoverék legnemesabb	
kimérve 1 Kilo	10
100 gramm	1 10
10 gramm	12

RUMOK

frt kr.

Rum eredeti Jamaicai legnemesabb	
nagy üveg (7/10) Lit.	8
közép üveg (5/10) Lit.	1 50
kicsiny üveg (0.15) Lit.	50
Liter	4
eredeti Jamaicai Anom	
nagy üveg 0.7 Lit.	2
közép üveg 0.35 Lit.	1

RUMOK

frt kr.

Rum eredeti Jamaicai Anom	
kis üveg 0.15 Lit.	40
Liter	3
Jamaicai I. rendű	
nagy üveg 0.7 Lit.	1 50
közép üveg 0.35 Lit.	75
kis üveg 0.15 Lit.	30
Liter	2

TEÁK

frt kr.

Tea mandarin keverék legnemesabb	
kimérve 1 Kilo	8
100 gramm	90
10 gramm	10
Suchong I. rendű	
kimérve 1 Kilo	6
100 gramm	70
10 gramm	08
Suchong II. rendű	
kimérve 1 Kilo	5
100 gramm	55
10 gramm	06
Pecking Cenge legnemesabb	
kimérve 1 Kilo	10
100 gramm	1 10
10 gramm	12
Pecco virág legnemesabb	
kimérve 1 Kilo	12
100 gramm	1 35
10 gramm	15
töredék Anom szitált	
kimérve 1 Kilo	4
100 gramm	45
10 gramm	05

RUMOK

frt kr.

Rum Jamaicai II. rendű	
nagy üveg 0.7 Lit.	1
közép üveg 0.35	50
kis üveg 0.15	20
Liter	1 20
Hungaria	
nagy üveg 1 Liter	1
kis üveg fél Liter	

Losch J. tomesi üveggyárának
főképviselete.

A közelgő karácsony érdekes új-
donságai megérkeztek és megte-
kinthetők.

A zay-ugróczi üveggyárak
főraktára.

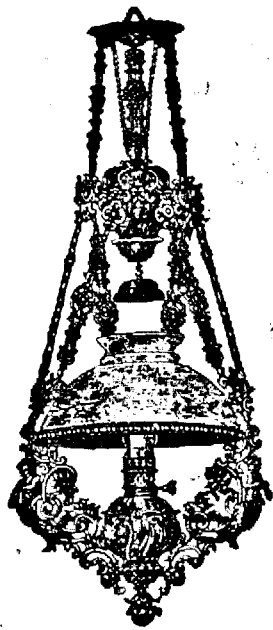
GEBHART J. és FIA cég

Andrássy-tér 16. szám alatti

üveg-, porcellán-, ezüstölt diszmű-, alpacca-, lámpa- és kép-
keret nagykereskedésében.

Nagy raktár és választék mindennemű legújabb divatu és szerkezetű

Ditmar-lámpákból



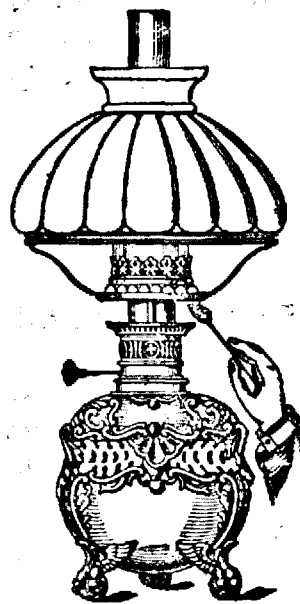
Salon és budoir-lámpák selyemernyőkkel, asztalkával.
Ebéd-lámpák: kúrossal vagy a legfinomabb mintázatu opál ernyők-
kel. **Irodai, zongora, terem, üzlet, gyárhelyiségek,** vagy
műhely-lámpák 10-től 150 gyertyafény erőig, a legújabb és legelmé-
sebb szerkezetű égőkkel 2 frt 50 krtól 25 frtig. **Hálószoba-lámpák**
színes üveggel és bronze montirozással, diszes kivitelben. Ezeken kívül rak-
táron tartatnak az összes jó hírnevű lámpagyárak készítményei, melyek kö-
zül kiemelődnek a „Brüner Testvérek”, a „Wöllmsdorff blitzlámpagyár”
és a „Halbärth belga lámpagyár” kitűnő készítményei.

Minden ízlést kielégítő választék található:
ezüstölt alpacca-árakból.

Cristofle-ezüst: Különösen ajánlatos ezen párisi cég **evő-
eszközei**, melyek úgy a valódi ezüstöt megközelítő tulajdonságaik, mint
a nemes formák és a tartós szilárd anyag minősége folytán e téren az első
helyet foglalják el.

Ezenkívül minden egyéb a háztartásban előforduló használati tárgyak
mint: **tea-szűrők, dlótörők, cukorfogók, citromsajtók, tálcák, pohár-
tartók, kés-zsámolyok, ecet- olajtartók, gyertyatartók és salátakészletek**
nagy mennyiségben raktáron tartatnak.

Azonkívül **dus választék** **DISZTÁRGYAKBAN.** Gyümölcs-
állványok, saláta-készletek, jardinierek, vázák, névjegy-kosarak és tálcák,
porcukor és tea-sütemény tartók, szamovárok, mocca- és tea-készletek,
girandolok stb. eredeti gyári áron. Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.



Feltűnő szépségű porcellán újdonságok:

Egyedüli képviselte az országos hírv „Herendi porcellángyár” műveinek. **Thüringiai és fran-
cia porcellánárak:** Porcz. csipke öltönyű babák, angyalok, amorettek és ballerínák. Remek mintázatu an. **Virág-
vázák, faldiszek, névjegy-tartók, palma-vedrek és oszlopok:** Majolica, teracotta, Syderolith és egyéb
divatban lévő anyagokból. Porcellán alakok, szobadiszek, falképek feltűnő szépségben és nagy választékban.

Étkező, tea, kávé, mocca és mosdó-készletek teljes összeállításban vagy külön minden áron.
Étkészletek 12 szem. 20 frttól 150 frtig. **Mocca-, tea- és kávé-készletek** 6 szem. 3.50—30 frtig. **Mosdók**
4 frttól 6 frtig. **Nem ósdiságok, hanem újdivatu áruk kaphatók igen olcsó áron.**

Üveg-gyártmányok:

A „Tomesti üveggyárak”, a „Zay-Ugróczy” és a világhírű „Baccarat” franciaországi üveg-
gyárak készítményei a legnagyobb választékban. — Folyton raktáron tartatnak: **Teljes összeállítású üvegkész-
letek** eredeti gyári áron. **Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.** Vendéglől, kávéhazai és háztartási
teljes berendezések. Legfinomabb tükör-árak. Csillárok és üveglámpák. **Különlegesség:** Hármas csiszolt tükrök nickel
keretben, a legfinomabb angol színezetű képekkel, különféle alakban. Aradon egyedül e cégnél találhatók.

Nagy raktár westfali nickel főző-edény és háztartási cikkekkel.

Ismét eladóknak jelentékeny árkedvezmény.

Vidéki megrendelések a legpontosabban és azonnal teljesítettnek.

Alapított 1850.

Ditmar R. lámpagyárainak főraktára
Aradon.

Christofle C. és társa főraktára
Aradon.

Nagy raktár valódi westfali nickel-főzőedény és háztartási cikkekkel.

Ditmar-féle biztonsági és szagtalan petroleum eladás.

1894.

ŐSZ.

1894.

NEUMANN.

férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruháza
ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 9. SZÁM.

Telefon 238. sz.

 **Szabott árak.** 

1845. ALAPITTATOTT 1845.

RAKTÁRAK:

Bécs, Máriahilferstrasse 35-ik szám.

Bécs, Kärnthnerstrasse 31-ik szám.

Arad.
Debreczen.
Ujvidék.
Nisch.

Nagyvárad.
Temesvár.
Fiume.
Laibach.

Eszék.
Zágráb.
Szófia.
Becserek.

Pancsova.
Belgrád.
Szerajevo.
Szilisztria.

Merán.

Trieszt.

Szabott árak.

Szabott árak.

Alapított 1875-ben.

Stern M. A.

238. sz.

kizárólagos női confection áruháza.

Legnagyobb raktár

Arad és vidékén.

Dús választék

minden e szakmába vágó

cikkekben

lehető jutányos árak mellett.

Alapított 1875-ben.

